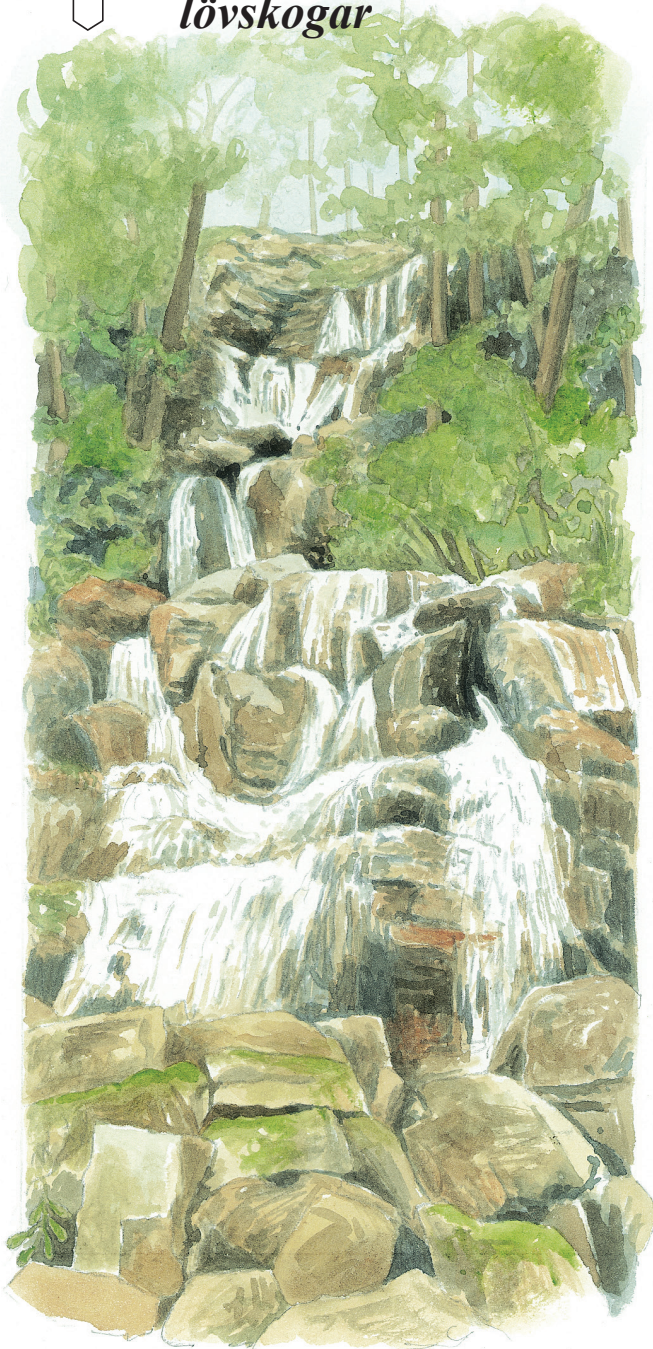

Ramhultafallet, Årenäs och Tostekulla lövskogar

Ormvråk
Buteo buteo

Välkommen till Ramhultafallet och Årenäs-Tostekulla lövskogar

Naturreservaten Ramhultafallet och Årenäs-Tostekulla lövskogar ligger utmed Lygnerns nordvästra och norra strand. Terrängen är starkt kuperad och här och där svår-tillgänglig. Vid Ramhultafallet utgörs jordmånen av morän på ett underlag av grå ådrad gnejs som är typisk för syd-västra Sverige. Genom området drar ett stråk av omvandlad grönsten, det vill säga gnejsig gabbro. Vid Årenäs-Tostekulla utgörs den delvis blockrika sluttningen av en trappstegsliknande bildning i så kallad Fjäråsgnejs och på flera platser ger grönstenar tillsammans med det framsippande grundvattnet förutsättningar för en rik flora.

Vårblommor

Under vårens promenader kan man i reservaten njuta av blåsippor, vitsippor, desmeknoppens små oansenliga gröna blommor och smånunneört vars purpurröda blommor gärna gömmer sig under ekens torra fjolårslöv. På fuktigare mark trivs gullpudra som växer i bestånd och som inte har några kronblad utan nöjer sig med fyra guldgula foderblad kring de åtta ståndarna.

Lökdoft och rara växter

Mellan Årenäs och Tostekulla är markerna till stor del beväxna med ädellövskog med arter som ek, alm, ask och lind och här finns också mindre uppodlade partier. Mest orörd är skogen i de blockrika branterna och här finns gott om döda träd i form av lågor och torrakor. På försommaren breder mattor av vitblommande ramslök ut sig i sluttningen och solljuset strilar ner genom trädens lövverk. Tvärsigenom grönskan glittrar sjön Lygnern, man hör vattenpiller och fågelsång och de snart gulnande ramslöksbladen doftar som en köksträdgård.

Vid Årenäs-Tostekulla växer en lång rad rara växter. Mellanhäxört, skogsbräsmå, lundbräsmå samt gräsen lundskäfting och långsvingel är några exempel. Den högresta och mörkt blåblommiga hässleklockan och trolldruva är andra. Sår läkan som har minimala vitrosa blommor i små flockar ansågs förr ha kraft att bota skär- och brännsår och andra ytliga skador.

Reservatet hyser också en skyddsvärd lav-, moss- och svampflora med arter som gråblå skinnlav och mussellav som växer ganska allmänt på grönstensklippor respektive lövträd samt den ytterst sällsynta lundtaggsvampen.

Ramslök
Allium ursinum

Älskar värme

I båda områdena hittar man i värmegynnade lägen kungsmynna, bergjohannesört, trollsmultron och murgröna som klättrar och klänger både på klippbranter och i träd. Den sällsynta västkustrosen växer i de två naturreservaten. Då blomman nyss har slagit ut är den först blekrosa för att sedan vitna. Den har helt kala skaft och de svagt äppeldoftande bladen har en spetsig bas.

Eksnabbvinge
Favonius quercus

Insekter och fåglar

I anslutning till bestånden av ek kring Lygnern har den imponerande stora ekoxen och den mindre bokoxen noterats vid flera tillfällen. Eksnabbvingen som är Nordens enda blå snabbvingeart flyger helst runt ekarnas kronor. Snabbvingarna känns igen på de små svansutskotten på bakvingarna.

Västkustros
Rosa inodora

Mindre hackspett håller gärna till i strandskogar där den söker efter insekter på smala träd, i döda grenar och i vinterns torra vassrör. Den avvikande släktingen göktyta lever med sin kamouflagetecknade fjäderdräkt en undanskymd tillvaro och avslöjar sig oftast bara genom sitt rop på våren. Bivråk och ormvråk ses sväva över skogen och då och då kan man få en skymt av den vitprickiga nötkråkan.

Fler växter i Ramhultafallets naturreservat

Vid Ramhultafallet är eken det vanligaste trädslaget och nedanför branten breder en skog av ek och hassel med inslag av grova tallar, alar och almar ut sig. Inom stora delar av området växer mest blåbärsris med krustätel och ängskovall och i rasbranten dominerar gräsen lundgröe och piprör.

Bland klippornas sprickor och springor är det spännande och intressant att söka efter ormbunkar, både vanligare arter som stensöta och stenbräken och mer rara som hällebräken, svartbräken och gaffelbräken.

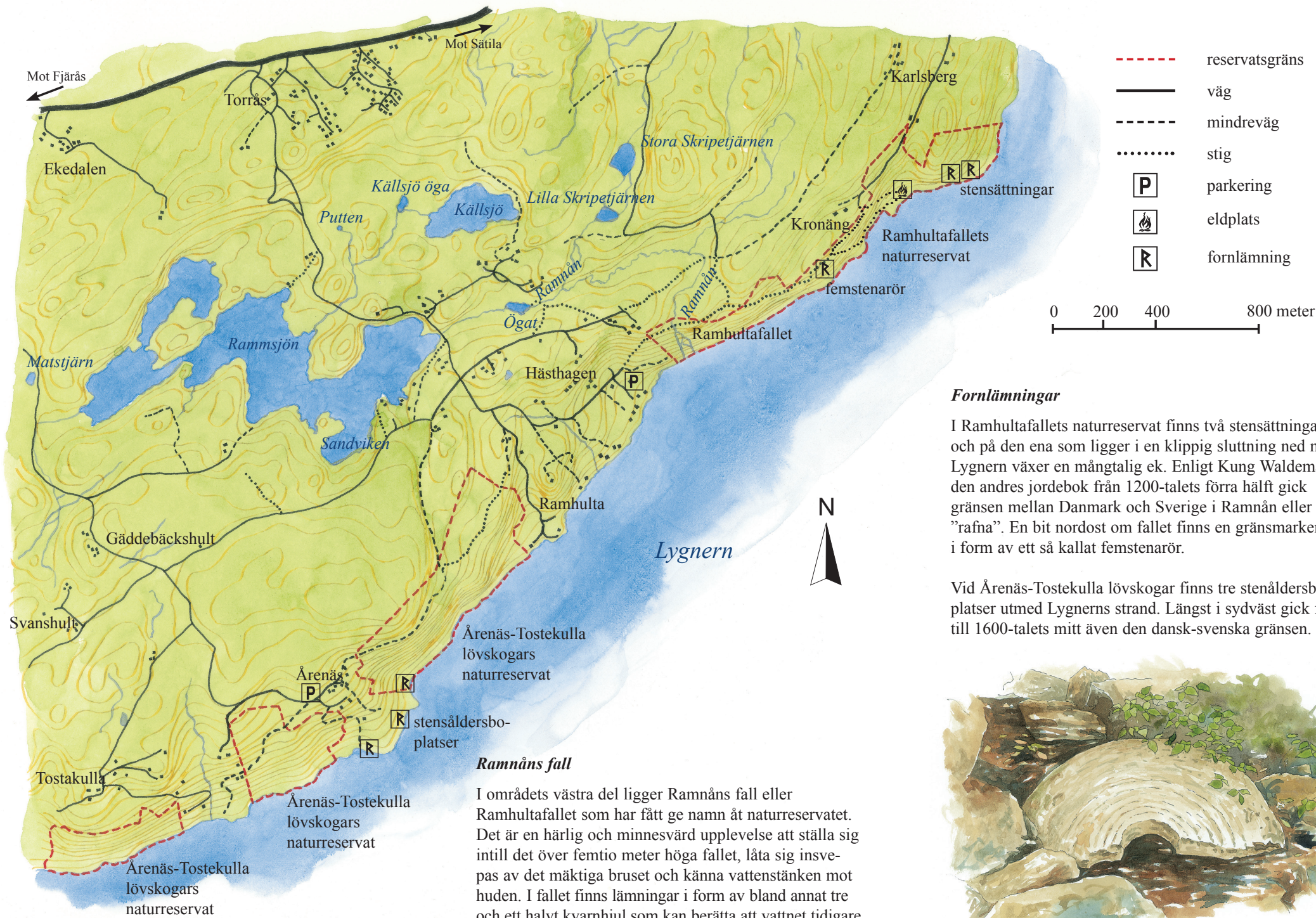

Vy från Årenäs

Andra typiska växter för reservatet är lundbräsma, fingerstarr, gulblommande sötvedel vars blad smakar sött som av lakrits och stor fetknopp. Man finner även mellanhäxört, vildkaprifol, bergmynta och stor blåklocka. Den bleka tallörten saknar helt klorofyll. Den får sin näring genom att den bildar mykorrhiza med en svamp som i sin tur bildar mykorrhiza med ett träd.

Tallört
Monotropa hypopitys

Fornlämningar

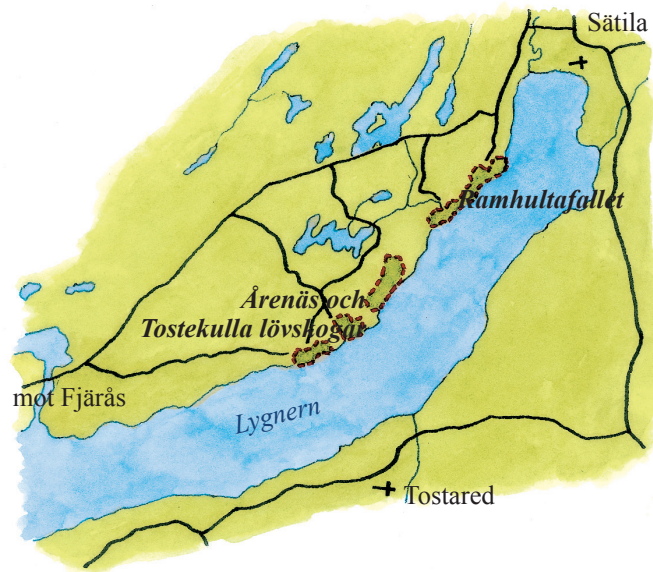
I Ramhultafallets naturreservat finns två stensättningar och på den ena som ligger i en klippig sluttning ned mot Lygnern växer en mångtalig ek. Enligt Kung Waldemar den andres jordebok från 1200-talets förra hälft gick gränsen mellan Danmark och Sverige i Ramnån eller i "rafna". En bit nordost om fallet finns en gränsmarkering i form av ett så kallat femstenarör.

Vid Årenäs-Tostekulla lövskogar finns tre stenåldersbo-platser utmed Lygnerns strand. Längst i sydväst gick fram till 1600-talets mitt även den dansk-svenska gränsen.

Ramnåns fall

I områdets västra del ligger Ramnåns fall eller Ramhultafallet som har fått ge namn åt naturreservatet. Det är en härlig och minnesvärd upplevelse att ställa sig intill det över femtio meter höga fallet, låta sig insvepas av det mäktiga brusets och känna vattenstänken mot huden. I fallet finns lämningar i form av bland annat tre och ett halvt kvarnhjul som kan berätta att vattnet tidigare drev en kvarn.

Så hittar Du till reservaten

Ramhultafallet

Från Sätilla kör Du mot Fjärås cirka 6 kilometer. Tag av mot vänster vid skylt Ramhulta och fortsätt sedan följa skyltning Ramhulta.

Årenäs-Tostekulla lövskogar

En avfart finns drygt 7 kilometer sydväst om Sätilla på vägen mot Fjärås. Parkering vid informationstavlan.

